

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2021. gada 8. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Profesionālo kvalifikāciju atzīšana – Direktīva 2005/36/EK – 1. pants un 10. panta b) punkts – Vairākās dalībvalstīs iegūtas profesionālās kvalifikācijas – Iegūšanas nosacījumi – Kvalifikāciju apliecinājoša dokumenta neesamība – LESD 45. un 49. pants – Darba ņēmēji – Brīvība veikt uzņēmējdarbību

Lietā C-166/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas* (Lietuvas Augstākā administratīvā tiesa) iesniedza ar 2020. gada 8. aprīļa lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 22. aprīlī, tiesvedībā

BB

pret

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrija,

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents), tiesneši K. Toadere [*C. Toader*] un M. Safjans [*M. Safjan*],

ģenerālvokāts: Dž. Hogans [*G. Hogan*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Lietuvas valdības vārdā – *V. Kazlauskaitė-Švenčionienė*, pārstāve,
- Nīderlandes valdības vārdā – *M. K. Bulterman*, kā arī *J. Langer*, pārstāvji,
- Austrijas valdības vārdā – *A. Posch*, kā arī *J. Schmoll* un *E. Samoilova*, pārstāvji,
- Norvēģijas valdības vārdā – *I. Meinich* un *K. S. Borge*, pārstāves,

* Tiesvedības valoda – lietuviešu.

– Eiropas Komisijas vārdā – sākotnēji *L. Armati* un *A. Steiblytė*, kā arī *S. L. Kalėda* un *H. Støvlbæk*, vēlāk – *L. Armati* un *A. Steiblytė*, kā arī *S. L. Kalėda*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklausišanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 1. pantu un 10. panta b) punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (OV 2005, L 255, 22. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/55/ES (2013. gada 20. novembris) (OV 2013, L 354, 132. lpp.) (turpmāk tekstā – “Direktīva 2005/36”), LESD 45. un 49. pantu, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 15. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp BB un *Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrija* (Lietuvas Republikas Veselības ministrija; turpmāk tekstā – “Veselības ministrija”) par pēdējās minētās atteikumu atzīt BB profesionālo kvalifikāciju.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Direktīvas 2005/36 1. panta “Mērķis” pirmajā daļā ir noteikts:
“Šī direktīva paredz noteikumus, saskaņā ar kuriem dalībvalsts, kas darbības sākšanai vai veikšanai reglamentētā profesijā savā teritorijā izvirza nosacījumu, ka vajadzīgas specifiskas profesionālās kvalifikācijas (turpmāk “uzņēmēja dalībvalsts”), saistībā ar darbības sākšanu vai veikšanu šajā profesijā atzīst profesionālās kvalifikācijas, kuras iegūtas vienā vai vairākās citās dalībvalstīs (turpmāk “izcelsmes dalībvalsts”) un kuras ļauj š[ai] personai ar šādu kvalifikāciju veikt darbību tajā pašā profesijā šajā dalībvalstī.”
- 4 Šīs direktīvas 4. pantā “Atzīšanas ietekme” ir paredzēts:
“1. Profesionālās kvalifikācijas atzīšana uzņēmējā dalībvalstī ļauj saņēmējiem minētajā dalībvalstī piekļūt tai pašai profesijai, kurā viņi ir kvalificēti izcelsmes dalībvalstī, un veikt to uzņēmējā dalībvalstī saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā uzņēmējas dalībvalsts pilsoņiem.
2. Šīs direktīvas nolūkā profesija, kurā pretendents vēlas veikt darbību uzņēmējā dalībvalstī, ir tā pati profesija, kurai viņš kvalificēts izcelsmes dalībvalstī, ja tajā ietvertās darbības ir līdzvērtīgas.
[..]”
- 5 Direktīvas 2005/36 4.f panta “Daļēja piekļuve” 6. punktā ir minēts, ka šis pants neattiecas uz tiem profesionāļiem, kuru profesionālās kvalifikācijas tiek automātiski atzītas saskaņā ar šīs direktīvas III sadaļas II, III un III a nodaļu.

- 6 Minētās direktīvas 10. panta “Joma”, kas ir ietverts tās III sadaļas I nodaļā “Vispārējā sistēma apmācības apliecinājumu atzīšanai”, b) punktā ir noteikts:

“Šī nodaļa attiecas uz visām profesijām, kas nav iekļautas šīs sadaļas II un III nodaļā, un uz turpmāk norādītajiem gadījumiem, kad pretendents īpašu un izņēmuma iemeslu dēļ neatbilst minētajās nodaļās paredzētajiem nosacījumiem:

[..]

b) attiecībā uz ārstiem ar pamatapmācību, specializētiem ārstiem, vispārējās aprūpes māsām, zobārstiem, specializētiem zobārstiem, veterinārārstiem, vecmātēm, farmaceitiem un arhitektiem, ja ieceļotājs neatbilst prasībām attiecībā uz faktiski un likumīgi profesionālo darbību, kuras minētas 23., 27., 33., 37., 39., 43. un 49. pantā.”

- 7 Direktīvas 2005/36 III sadaļas III nodaļā “Atzīšana, pamatojoties uz minimālo apmācības nosacījumu saskaņošanu” ietvertā šīs direktīvas 21. panta “Automātiskās atzīšanas princips” 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts:

“Ikviens dalībvalsts atzīst ārsta kvalifikāciju apliecinājošos dokumentus, kas ļauj sākt profesionālo darbību kā ārstam ar pamatapmācību un specializētam ārstam, kā arī vispārējās aprūpes māsas, zobārsta, specializēta zobārsta, veterinārārsta, farmaceita un arhitekta kvalifikāciju apliecinājošos dokumentus, kuri attiecīgi uzskaitīti V pielikuma 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.6.2. un 5.7.1. punktā, kuri atbilst attiecīgi 24., 25., 31., 34., 35., 38., 44. un 46. pantā minētajiem minimālajiem apmācības nosacījumiem, un – saistībā ar profesionālās darbības sākšanu un veikšanu – tā piešķir šādiem dokumentiem savā teritorijā tādu pašu spēku, kāds ir šīs dalībvalsts izsniegtiem kvalifikāciju apliecinājošiem dokumentiem.”

- 8 Minētās direktīvas 23. panta “Iegūtās tiesības” 1. punktā ir paredzēts:

“Neskarot iegūtās tiesības, kas ir specifiskas attiecīgajām profesijām, gadījumos, kad dalībvalstu pilsoņiem izsniegti ārsta kvalifikāciju apliecinājošie dokumenti, kas ļauj sākt profesionālo darbību kā ārstam ar pamatapmācību un specializētam ārstam, kā arī vispārējās aprūpes māsas, zobārsta, specializēta zobārsta, veterinārārsta, vecmātes un farmaceita kvalifikāciju apliecinājošie dokumenti neatbilst visām 24., 25., 31., [34., 35.], 38., 40. un 44. pantā noteiktajām apmācības prasībām, ikviens dalībvalsts atzīst par pietiekamiem apliecinājumiem šo dalībvalstu izsniegtos kvalifikāciju apliecinājošos dokumentus, ja šie dokumenti apstiprina tādas apmācības sekmīgu pabeigšanu, kas sāka pirms V pielikuma 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. un 5.6.2. punktā paredzētajiem atsauces datumiem, un ja tiem pievienots sertifikāts, kurā apstiprina, ka piecos gados pirms sertifikāta izsniegšanas attiecīgā persona ir vismaz trīs gadus pēc kārtas faktiski un likumīgi veikusi konkrēto profesionālo darbību.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 9 BB Apvienotajā Karalistē ir pabeigusi četru gadu farmācijas studijas un 2013. gada 18. jūlijā ieguvusi maģistra grādu farmācijā. Viņa ir izgājusi 26 nedēļu (sešu mēnešu) praksi aptiekā, kas tika pozitīvi novērtēta un akreditēta.

- 10 Apvienotajā Karalistē tiesības veikt farmaceita darbību tiek iegūtas pēc četriem studiju gadiem un pēc 12 mēnešu profesionālās prakses. Taču BB nav pabeigusi 12 mēnešu ilgu profesionālo praksi, kas šajā dalībvalstī ir nepieciešama, lai iegūtu farmaceita kvalifikāciju, jo viņai bija jāatgriežas Lietuvā personisku iemeslu dēļ.
- 11 2014. gada 23. jūlijā *Studiju kokybės vertinimo centras* (Augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas centrs, Lietuva) izsniedza sertifikātu, ar kuru ir atzīts, ka BB diploms ir līdzvērtīgs maģistra grādam, ko Lietuvā piešķir pēc integrēto farmācijas studiju pabeigšanas. Šis novērtēšanas centrs norādīja, ka šis sertifikāts nenozīmē profesionālās kvalifikācijas atzišanu, jo šāda atzišana ir vienīgi Veselības ministrijas kompetencē.
- 12 2014. gada 6. augustā BB lūdza minēto ministriju atzīt viņas kvalifikāciju. Pēdējā minētā norādīja, ka BB dokumenti apliecina viņas akadēmisko izglītību, bet ne profesionālo kvalifikāciju, jo nav skaidrs, kurā dalībvalstī būtu jāiziet atlikušie seši mēneši prakses.
- 13 2014. gada septembrī ar *Lietuvos sveikatos mokslų universiteto rektorius* (Lietuvas Veselības zinātnes universitātes rektors) rīkojumu BB tika atļauts turpināt studijas un viņa ar šo universitāti noslēdza līgumu, saskaņā ar kuru viņa izgāja sešu mēnešu papildu farmācijas praksi. 2015. gada 27. maijā minētā universitāte viņai izsniedza sertifikātu, kas apliecina šīs prakses pabeigšanu.
- 14 BB lūdza *Valstybinę vaistų kontrolės tarnyba* (Zāļu kontroles valsts aģentūra, Lietuva), kas darbojas Veselības ministrijas pārraudzībā, viņai izdot farmaceita licenci. Šajā nolūkā viņa atsaucās uz iepriekšējā punktā minēto sertifikātu. 2015. gada 1. jūnijā šī aģentūra BB darīja zināmu, ka, lai saņemtu šo licenci, viņai ir jāuzrāda dokuments, kas apliecina viņas profesionālās kvalifikācijas atzišanu Lietuvā. 2015. gada 9. jūnijā BB Veselības ministrijā atkārtoti iesniedza pieteikumu atzīt viņas profesionālo kvalifikāciju, pievienojot tam it īpaši šī sprieduma 13. punktā minēto sertifikātu.
- 15 2015. gada 3. jūlijā minētā aģentūra pabeidza BB lūguma izskatīšanu, neizsniedzot lūgto farmaceita licenci.
- 16 Ar 2017. gada 24. jūlija rīkojumu Nr. V-902 Veselības ministrija atteicās atzīt BB profesionālo kvalifikāciju un informēja par to pēdējo minēto 2017. gada 28. jūlija vēstulē. Šajā rīkojumā ir norādīts, ka BB farmaceita profesionālo kvalifikāciju nav ieguvusi kādā Eiropas Savienības dalībvalstī.
- 17 BB minēto rīkojumu apstrīdēja Apelācijas padomē, kas ar 2017. gada 13. septembra lēmumu to apstiprināja. Šī padome savu lēmumu pamatoja ar to, ka Direktīva 2005/36 un tādējādi valsts likums, ar ko tā tiek transponēta, ir piemērojams tikai personām, kuras profesionālo kvalifikāciju ir ieguvušas kādā dalībvalstī, kas nav uzņēmēja dalībvalsts, un kurām ir kvalifikāciju apliecinošs dokuments.
- 18 Veselības ministrijas un Apelācijas padomes lēmumus BB apstrīdēja *Vilniaus apygardos administracinis teismas* (Viļņas Administratīvā apgabaltiesa, Lietuva). Ar 2018. gada 27. februāra spriedumu šī tiesa BB prasību noraidīja kā nepamatotu.
- 19 *Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas* (Lietuvas Augstākā administratīvā tiesa) par minēto spriedumu tika iesniegta apelācijas sūdzība.

- 20 Iesniedzējtiesa uzskata, ka BB ir izpildījusi Apvienotās Karalistes tiesībās paredzētos nosacījumus, lai iegūtu farmaceita profesionālo kvalifikāciju, proti, ir izgājusi četru gadu profesionālo apmācību un kopumā ir izgājusi divpadsmit mēnešu praksi aptiekā, proti, sešu mēnešu praksi Apvienotajā Karalistē un sešu mēnešu praksi Lietuvā. Tādējādi, ja BB būtu izpildījusi visus šos nosacījumus tikai vienā dalībvalstī, proti, Apvienotajā Karalistē, viņa būtu ieguvusi farmaceita kvalifikāciju apliecinājošu dokumentu, kas atbilstoši Direktīvas 2005/36 21. pantā paredzētajam automatiskas atzišanas principam tiktu atzīts Lietuvā.
- 21 Tā kā BB nevar atsaukties uz Direktīvas 2005/36 21. pantā paredzēto automatiskas atzišanas režīmu, lai gan būtībā viņa atbilst šīs direktīvas 44. pantā paredzētajiem profesionālās kvalifikācijas nosacījumiem, ir jānoskaidro, vai minētās direktīvas 10. panta b) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams gadījumā, kad ieinteresētā persona nav ieguvusi farmaceita kvalifikāciju apliecinājošu dokumentu, lai gan tā faktiski ir izpildījusi nosacījumus, kas ir izvirzīti, lai iegūtu šo profesionālo kvalifikāciju, nevis vienā, bet vairākās dalībvalstīs, no kurām viena ir uzņēmēja dalībvalsts. Iesniedzējtiesa uzskata, ka ir jānoskaidro arī, vai šajā gadījumā Direktīvas 2005/36 III sadaļas I nodaļas noteikumi ir jāinterpretē tādējādi, ka iestādēm, kuru kompetencē ir kvalifikāciju atzišana, ir jānovērtē visu to ieinteresētās personas iesniegto dokumentu saturs, kas var apliecināt tās profesionālo kvalifikāciju, kā arī apmācības, kuras tie apliecina, atbilstību nosacījumiem, kas ir izvirzīti, lai iegūtu attiecīgo profesionālo kvalifikāciju uzņēmējā dalībvalstī un, ja nepieciešams, piemērotu kompensācijas pasākumus.
- 22 Tā kā Direktīvā 2005/36 paredzētais vispārējais atzišanas režīms ir piemērojams tikai atsevišķos gadījumos, iesniedzējtiesa turklāt jautā, vai BB var pieprasīt viņas profesionālās kvalifikācijas atzišanu, atsaucoties uz LESD 45. un 49. pantu, kā arī uz Hartas 15. pantu.
- 23 Šādos apstākļos *Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas* (Lietuvas Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Direktīvas [2005/36] 10. panta b) punkts, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas mērķi, kas minēts tās 1. pantā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams situācijā, kurā ieinteresētā persona nav ieguvusi kvalifikāciju apliecinājošu dokumentu, jo šī persona vajadzīgās prasības, lai iegūtu profesionālo kvalifikāciju, iespējams, ir izpildījusi vairākās Savienības dalībvalstīs, nevis tikai vienā dalībvalstī? Vai šādā situācijā, kurā ieinteresētā persona nav ieguvusi kvalifikāciju apliecinājošu dokumentu, jo šī persona vajadzīgās prasības, lai iegūtu profesionālo kvalifikāciju, iespējams, ir izpildījusi vairākās Savienības dalībvalstīs, nevis tikai vienā dalībvalstī, Direktīvas [2005/36] III sadaļas I nodaļa (Vispārējā sistēma apmācības apliecinājumu atzišanai) ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to iestādei, kas nodarbojas ar kvalifikāciju atzišanu, ir pienākums izvērtēt visu to personas iesniegto dokumentu saturu, kas var apliecināt profesionālo kvalifikāciju, un to, vai [apmācība, kuru šie dokumenti apliecina,] atbilst uzņēmējā dalībvalstī noteiktajām prasībām profesionālo kvalifikāciju iegūšanai, un, ja nepieciešams, piemērot kompensācijas pasākumus?
- [2)] Vai tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā, kurā prasītāja, iespējams, ir izpildījusi vajadzīgās prasības, lai iegūtu farmaceita profesionālo kvalifikāciju Direktīvas [2005/36] [III sadaļas] III nodaļas 7. sadaļas 44. panta mērķiem, taču šīs prasības ir izpildītas vairākās Savienības dalībvalstīs, nevis tikai vienā, un līdz ar to prasītājai nav profesionālo kvalifikāciju apliecinājoša dokumenta, kas paredzēts Direktīvas 2005/36 V pielikuma 5.6.2. punktā, LESD 45. un 49. pants un Hartas 15. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tajos uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm ir uzlikts pienākums izvērtēt prasītājas profesionālo apmācību un salīdzināt to ar uzņēmējā dalībvalstī pieprasīto profesionālo apmācību, un arī izvērtēt to

iesniegto dokumentu saturu, kas var apliecināt profesionālo kvalifikāciju, un to, vai [apmācība, kuru šie dokumenti apliecina,] atbilst uzņēmējā dalībvalstī noteiktajām prasībām profesionālo kvalifikāciju iegūšanai, un, ja nepieciešams, piemērot kompensācijas pasākumus?”

Par pirmo jautājumu

- 24 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīva 2005/36, it īpaši tās 1. pants un 10. panta b) punkts, ir jāinterpretē tādējādi, ka tā ir piemērojama situācijai, kad persona, kas lūdz atzīt tās profesionālās kvalifikācijas uzņēmējā dalībvalstī, nav ieguvusi kvalifikāciju apliecinošu dokumentu, kurš apliecina tās profesionālo kvalifikāciju, citā dalībvalstī, un – apstiprinošas atbildes gadījumā – vai šīs direktīvas III sadaļas I nodaļas noteikumi ir jāinterpretē tādējādi, ka iestādei, kuras kompetencē ir profesionālo kvalifikāciju atzīšana, ir jānovērtē visu to ieinteresētās personas iesniegto dokumentu saturs, kas var pierādīt tās kvalifikācijas, kuras ir iegūtas vairākās dalībvalstīs, kā arī apmācības, ko tie apliecina, atbilstību nosacījumiem, kuri ir izvirzīti, lai iegūtu profesionālo kvalifikāciju uzņēmējā dalībvalstī un, ja nepieciešams, piemērotu kompensācijas pasākumus.
- 25 Šajā ziņā ir jānorāda, ka saistībā ar Direktīvas 2005/36 mērķi no tās 1. un 4. panta izriet, ka savstarpējas atzīšanas pamatmērķis ir ļaut profesionālās kvalifikācijas ieguvējam, kas viņam ļauj piekļūt viņa izcelsmes dalībvalstī reglamentētai profesijai, uzņēmējā dalībvalstī piekļūt tai pašai profesijai, kurā viņš ir kvalificēts izcelsmes dalībvalstī, un veikt to uzņēmējā dalībvalstī saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā uzņēmējas dalībvalsts pilsoņiem (spriedums, 2015. gada 16. aprīlis, *Angerer*, C-477/13, EU:C:2015:239, 36. punkts).
- 26 Tādējādi minētajā direktīvā paredzētā profesionālo kvalifikāciju savstarpēja atzīšana nozīmē, ka pieteikuma iesniedzējs ir izgājis apmācību, kas izcelsmes dalībvalstī tam dod tiesības strādāt reglamentētajā profesijā.
- 27 Tā tas ir neatkarīgi no profesionālo kvalifikāciju atzīšanas režīma, proti, vispārējā atzīšanas režīma Direktīvas 2005/36 III sadaļas I nodaļas izpratnē vai automātiskā atzīšanas režīma šīs direktīvas III sadaļas II, III un III a nodaļas izpratnē.
- 28 No tā izriet, ka Direktīvas 2005/36 10. pants, kurā ir noteikta šīs direktīvas III sadaļas I nodaļā paredzētā kvalifikāciju apliecinošu dokumentu vispārējā atzīšanas režīma piemērošanas joma, saskaņā ar tā b) punktu nevar uzlikt uzņēmējai dalībvalstij pienākumu – jo pretējā gadījumā tiktu pārkapts minētās direktīvas mērķis – pārbaudīt tāda pretendenta kvalifikāciju apliecinošos dokumentus, kam nav praktizēšanai farmaceita profesijā viņa izcelsmes dalībvalstī nepieciešamo kvalifikāciju (pēc analogijas skat. spriedumu, 2015. gada 16. aprīlis, *Angerer*, C-477/13, EU:C:2015:239, 24. un 37. punkts).
- 29 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīva 2005/36, it īpaši tās 1. pants un 10. panta b) punkts, ir jāinterpretē tādējādi, ka tā nav piemērojama situācijai, kurā persona, kas lūdz atzīt tās profesionālās kvalifikācijas, nav ieguvusi kvalifikāciju apliecinošu dokumentu, kurš izcelsmes dalībvalstī tai piešķir tiesības strādāt tajā reglamentētajā profesijā.

Par otro jautājumu

- 30 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai LESD 45. un 49. pants, kā arī Hartas 15. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka situācijā, kad ieinteresētajai personai nav dokumenta, kas apliecina tās farmaceita profesionālo kvalifikāciju Direktīvas 2005/36 V pielikuma 5.6.2. punkta izpratnē, bet tā ir ieguvusi profesionālās prasmes saistībā ar šo profesiju gan izcelsmes dalībvalstī, gan uzņēmējā dalībvalstī, šīs pēdējās minētās valsts kompetentajām iestādēm ir pienākums, saņemot profesionālo kvalifikāciju atzīšanas pieteikumu, novērtēt šīs prasmes un tās salīdzināt ar tām, kuras ir prasītas uzņēmējā dalībvalstī, lai piekļūtu farmaceita profesijai.
- 31 Vispirms ir jāatgādina, ka Hartas 15. panta 2. punktā, saskaņā ar kuru ikviens Savienības pilsonis var brīvi meklēt darbu, strādāt, izmantot tiesības veikt uzņēmējdarbību jebkurā dalībvalstī, ir pārņemta it īpaši LESD 45. pantā garantētā darba ņēmēju brīva pārvietošanās un LESD 49. pantā garantētā brīvība veikt uzņēmējdarbību (spriedums, 2019. gada 8. maijs, PI, C-230/18, EU:C:2019:383, 53. punkts).
- 32 Saskaņā ar Hartas 52. panta 2. punktu tajā atzītās tiesības, kas ir Līgumu noteikumu priekšmets, tiek īstenotas atbilstoši tajos paredzētajiem nosacījumiem un robežām. Tādējādi Hartas 15. panta 2. punkta interpretācija šajā gadījumā sakrīt ar LESD 45. un 49. panta interpretāciju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 4. jūlijs, *Gardella*, C-233/12, EU:C:2013:449, 39. punkts).
- 33 No tā izriet, ka, lai atbildētu uz otro jautājumu, pietiek atsaukties uz LESD 45. un 49. pantu.
- 34 Svarīgi arī atgādināt, ka dalībvalsts iestādēm, kurās Savienības valstspiederīgais ir iesniedzis pieteikumu ļaut nodarboties ar profesiju, kurai piekļuve saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atkarīga no tā, vai ir iegūts diploms vai profesionālā kvalifikācija vai arī ir izieti prakses laikposmi, ir jāņem vērā visi diplomi, sertifikāti un citi kvalifikāciju apliecinājoši dokumenti, kā arī atbilstoša ieinteresētās personas pieredze, salīdzinot, pirmkārt, prasmes, ko apliecina šie kvalifikāciju apliecinājošie dokumenti, un šo pieredzi un, otrkārt, valsts tiesību aktos prasītās zināšanas un kvalifikācijas (spriedums, 2002. gada 22. janvāris, *Dreessen*, C-31/00, EU:C:2002:35, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 35 Tā kā šajā judikatūrā tikai ir izklāstīts LESD paredzētajām pamatbrīvībām raksturīgais princips, šī principa juridiskā nozīme nemazinās tāpēc, ka ir pieņemtas direktīvas par diplomu savstarpēju atzīšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2002. gada 22. janvāris, *Dreessen*, C-31/00, EU:C:2002:35, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 36 Kā izriet no LESD 53. panta 1. punkta, šādu direktīvu mērķis ir atvieglot diplomu, sertifikātu un citu kvalifikāciju apliecinājošo dokumentu savstarpēju atzīšanu, paredzot kopējus noteikumus un kritērijus, kas cik vien iespējams izraisa minēto diplomu, sertifikātu un citu kvalifikāciju apliecinājošo dokumentu automātisku atzīšanu. Savukārt to mērķis nav un to sekas nevar būt šādu diplomu, sertifikātu un citu kvalifikāciju apliecinājošo dokumentu atzīšanu padarīt grūtāku gadījumos, kas neietilpst to piemērošanas jomā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2002. gada 22. janvāris, *Dreessen*, C-31/00, EU:C:2002:35, 26. punkts).
- 37 Šie apsvērumi attiecas it īpaši uz Direktīvu 2005/36, kas ir pieņemta, pamatojoties it īpaši uz EKL 47. panta 1. punktu (tagad – LESD 53. panta 1. punkts).

- 38 Tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā, kā tas izriet no atbildes uz pirmo jautājumu, kura neietilpst Direktīvas 2005/36 piemērošanas jomā, attiecīgajai uzņēmējai dalībvalstij ir jāievēro pienākumi profesionālo kvalifikāciju atzišanas jomā, kas ir atgādināti šī sprieduma 34. punktā un kas ir piemērojami situācijās, uz kurām attiecas gan LESD 45. pants, gan LESD 49. pants (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2000. gada 14. septembris, *Hocsman*, C-238/98, EU:C:2000:440, 21. punkts, un 2015. gada 6. oktobris, *Brouillard*, C-298/14, EU:C:2015:652, 46. un 54. punkts).
- 39 Tādējādi, ja kvalifikāciju apliecinājošu dokumentu salīdzinošā pārbaude liek konstatēt, ka zināšanas un kvalifikācijas, ko apliecina ārvalstu kvalifikāciju apliecinājošs dokuments, atbilst tām, kuras ir prasītas valsts tiesību normās, uzņēmējai dalībvalstij ir pienākums atzīt, ka šis kvalifikāciju apliecinājošais dokuments atbilst tajos paredzētajiem nosacījumiem. Savukārt, ja salīdzinājumā atklājas tikai daļēja šo zināšanu un kvalifikāciju atbilstība, šai dalībvalstij ir tiesības prasīt, lai ieinteresētā persona pierāda, ka tā ir ieguvusi trūkstošās zināšanas un kvalifikācijas (spriedums, 2015. gada 6. oktobris, *Brouillard*, C-298/14, EU:C:2015:652, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 40 Šajā ziņā kompetentajam valsts iestādēm ir jānovērtē, vai zināšanām, kas uzņēmējā dalībvalstī ir iegūtas it īpaši praktiskā pieredzē, var būt nozīme, lai pierādītu, ka ir iegūtas trūkstošās zināšanas (spriedums, 2015. gada 6. oktobris, *Brouillard*, C-298/14, EU:C:2015:652, 58. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 41 Savukārt, ja minētajā salīdzinošajā pārbaudē atklājas būtiskas atšķirības starp pretendenta iegūto izglītību un uzņēmējā dalībvalstī prasīto izglītību, kompetentās iestādes var noteikt kompensācijas pasākumus, lai novērstu šīs atšķirības (skat. it īpaši spriedumu, 2010. gada 2. decembris, *Vandrou* u.c., C-422/09, C-425/09 un C-426/09, EU:C:2010:732, 72. punkts).
- 42 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka LESD 45. un 49. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka situācijā, kad ieinteresētajai personai nav kvalifikāciju apliecinājoša dokumenta, kas apliecina tās kā farmaceita profesionālo kvalifikāciju Direktīvas 2005/36 V pielikuma 5.6.2. punkta izpratnē, bet tā ir ieguvusi ar šo profesiju saistītas profesionālās prasmes gan izcelsmes dalībvalstī, gan uzņēmējā dalībvalstī, pēdējās minētās valsts kompetentajam iestādēm, ja tās ir saņēmušas pieteikumu atzīt profesionālās kvalifikācijas, ir jānovērtē šīs kompetences un tās jāsalīdzina ar tām, kuras ir prasītas uzņēmējā dalībvalstī, lai piekļūtu farmaceita profesijai. Ja šīs prasmes atbilst tām, kas ir prasītas uzņēmējas dalībvalsts tiesību aktu noteikumos, tai tās ir jāatzīst. Ja šajā salīdzinošajā pārbaudē atklājas tikai daļēja šo prasmju atbilstība, uzņēmējai dalībvalstij ir tiesības prasīt, lai ieinteresētā persona pierāda, ka tā ir ieguvusi trūkstošās zināšanas un kvalifikācijas. Kompetentajam valsts iestādēm attiecīgā gadījumā ir jānovērtē, vai zināšanām, kas uzņēmējā dalībvalstī ir iegūtas it īpaši praktiskā pieredzē, var būt nozīme, lai pierādītu, ka ir iegūtas trūkstošās zināšanas. Ja minētajā salīdzinošajā pārbaudē atklājas būtiskas atšķirības starp pretendenta iegūto izglītību un uzņēmējā dalībvalstī prasīto izglītību, kompetentās iestādes var noteikt kompensācijas pasākumus, lai novērstu šīs atšķirības.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 43 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/55/ES (2013. gada 20. novembris), it īpaši tās 1. pants un 10. panta b) punkts, ir jāinterpretē tādējādi, ka tā nav piemērojama situācijai, kurā persona, kas lūdz atzīt tās profesionālās kvalifikācijas, nav ieguvusi kvalifikāciju apliecinošu dokumentu, kas izcelsmes dalībvalstī tai piešķir tiesības strādāt tajā reglamentētā profesijā.
- 2) LESD 45. un 49. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka situācijā, kad ieinteresētajai personai nav kvalifikāciju apliecinoša dokumenta, kas apliecina tās farmaceita profesionālo kvalifikāciju Direktīvas 2005/36, kas grozīta ar Direktīvu 2013/55, V pielikuma 5.6.2. punkta izpratnē, bet tā ir ieguvusi ar šo profesiju saistītas profesionālās prasmes gan izcelsmes dalībvalstī, gan uzņēmējā dalībvalstī, pēdējās minētās valsts kompetentajām iestādēm, ja tās ir saņēmušas pieteikumu atzīt profesionālās kvalifikācijas, ir jānovērtē šīs kompetences un tās jāsalīdzina ar tām, kuras ir prasītas uzņēmējā dalībvalstī, lai piekļūtu farmaceita profesijai. Ja šīs prasmes atbilst tām, kas ir prasītas uzņēmējas dalībvalsts tiesību aktu noteikumos, tai tās ir jāatzīst. Ja šajā salīdzinošajā pārbaudē atklājas tikai daļēja šo prasmju atbilstība, uzņēmējai dalībvalstij ir tiesības prasīt, lai ieinteresētā persona pierāda, ka tā ir ieguvusi trūkstošās zināšanas un kvalifikācijas. Kompetentajām valsts iestādēm attiecīgā gadījumā ir jānovērtē, vai zināšanām, kas uzņēmējā dalībvalstī ir iegūtas it īpaši praktiskā pieredzē, var būt nozīme, lai pierādītu, ka ir iegūtas trūkstošās zināšanas. Ja minētajā salīdzinošajā pārbaudē atklājas būtiskas atšķirības starp pretendenta iegūto izglītību un uzņēmējā dalībvalstī prasīto izglītību, kompetentās iestādes var noteikt kompensācijas pasākumus, lai novērstu šīs atšķirības.

[Paraksti]